

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

316. Coadiutoria an sit beneficium ecclesiasticum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

de hoc est textus in *c. petiisti* 7. q. 1. de quo textu inquit Fagn. in *c. nulla. de concess. prab. n. 78.* loquitur illum de Episcopo, cui ex permissione canonum dispensative dari potest Coadjutor cum futura successione. Quamvis addat *n. 79.* patere ex hoc textu, Papam non concessisse Episcopo designationem Coadjutoris cum futura successione, nisi cum duabus conditionibus, quarum una fuit, ut Episcopus eum probaret in ministerio Coadjutoria; altera, ut postquam probaverit, & aptum esse repererit, ad officium pastorale in ultima hora, quâ se cognoverit ex hoc saculo migraturum, sibi successorem designet: adeo quæ talis Coadjutoria valde diversa fuerit à modernis Coadjutoriis, utpote quæ datur ante ullum experimentum citra periculum mortis Coadjuti, & uno contextu cum futura successione. Adde, quod si textus idem accurate consideretur, Papa solum concesserit Archiepiscopo Moguntino assumere sibi coadjutorem, qui post obitum ejus accederet ad apostolicam sedem, ab ea ordinandus, hoc est, providendus de Episcopatu illo; ordinare enim hic idem significat, quod *conferre*, vel certe idem quod *confirmare*, ut pluribus probat Fagn. *n. 80.* Exempla cetera præterio, utpote quæ non tam Coadjutoriam quam puram designationem successoris superstitibus Episcopis factam continent, quæ conglobata vide apud Thomaf. *loc. cit. c. 57.*

5. Resp. quintò. Accedendo nunc ad tempora Caroli magni & stirpis ipsius, continuata fuerunt similia Coadjutoriarum cum futura successione in Archiepiscopatibus exempla. Sic S. Rembertus Bremensis Archiepiscopus, cum jam non esset amplius ferendo oneri par, petiit à regibus Ludovico ejusque filiis Ludovico & Carolo cum approbatione Concilii, ut (nondum tamen interpellata sedis Apostolicæ autoritate) permitteretur Adelgarium Corbejenfis in Saxonia canobii monachum sibi jam nunc coadjutorem accersere, habiturus dein successorem. Thomaf. *loc. cit. n. 58.* ex Surio in *vita & Remberti, ad 4. Februar.* Sic S. Udalricus Augustanus Episcopus impetravit ab Imperatore, ut Adalberoni nepoti suo administratio temporalis Episcopatus permitteretur, desponsa etiam in Episcopatum ipsum successione, cui tamen impetrationi vehementer dein restitum in Concilio Ingelheimensi ab Archiepiscopis & Episcopis, de quo vide Thomaf. *cit. c. 58, n. 8.* & Surium *ad 14. Julii.* similia attentata ab aliis Episcopis vide apud Thomaf. Atque ita necdum recurrebatur Romanam, nec ad cessionem Episcopi, nec ad resignationem in favorem, nec ad Coadjutorem & successorem sibi asciscendum, sed tota es potestas residebat penes Imperatorem & concilium provinciale. Thomaf. *cit. n. 8.*

6. Resp. sextò. Post annum Christi. 1000. res hæc se aliquantò aliter habuit, dum pro impetrando Coadjutore cum futura successione cæpit recurri quoque ad Papam, non tamen declinato regum consensu & cleri suffragio; ut patet ex eo, quod dum Sanctus Aragonum in Hispania Episcopus à Gregorio VII. peteret licentiam sibi asciscendi successorem, præsentavitque hunc in finem duos clericos, quorum alteri ipse & Rex averent Episcopatum illum conferri, Papa rejectis illis clericis, utpote concubinâ natis, monuit Episcopum, ut sibi prius aliquem adjungeret clericum, curas suas & functiones in eum refunderet, probatumque per annum & repertum idoneum Romanam mitteret, cleri totius testimonio instructum,

unâ cum charta regia, quâ regis assensus declaratur; tunc enim talem non passurum repulsam. Thomaf. *loc. cit. c. 59. n. 1.*

7. Resp. septimò. Posterioribus verò sæculis ante Tridentinum coadjutoria illa quoque perpetua in beneficiis inferioribus à summis Pontificibus gratiosè & specialiter concedi solebant. Garc. *de benef. p. 4. c. 5. n. 22.* Et quidem facile, ut Barbofa *juris eccl. l. 3. c. 10. n. 32.* juxta formulam, quam ponit Mandos. *ad reg. cancell. 11. q. 6.* Nascentibus tamen postea ex inde variis abusibus regimini ecclesiastico valde noxiis, penitus eas abrogavit Tridentin. *sess. 2. c. 7.* Remouch. *c. 3. n. 15.* Garc. *l. c. n. 23.* ac ita quoque edito regio à Ludovico XIII. Galliarum Rege anno 1629. Coadjutoria hæc ad Canonicatus & parochiales ecclesias prescripta sunt teste Thomaf. *l. c. c. 59. n. 10.* ac ita observatum est tempore Pii V. & Gregor. XIII. usque ad tempora Sixti V. à quo non obstante Concilio, tales Coadjutoria concessa denuo, & tempore Clementis VIII. concedebantur in dignitatibus, canonicatibus & portionibus cathedralium & collegiarum ecclesiarum, & aliqua, licet pauca, in parochialibus absque derogatione dicti Concilii. Garc. *loc. cit. n. 24.* Barbof. *loc. cit. n. 33.* Et sic hodie ait de suo tempore Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. §. 9. n. 47. & seq.* passim Conceduntur à sede Apostol. tales Coadjutoria perpetua, modò ad id porrigantur literæ commendatitiae Episcoporum, etiam per modum Epistolæ missæ attestantes, similem concessionem Coadjutoria Ecclesia utilem esse. et si petatur Coadjutoria ad aliquam præbendam in Cathedrali vel Collegiata, tunc quidem servatur, quod sufficienter literæ missivæ, seu epistola solius Capituli, vel majoris partis illius, quamvis Episcopus non scribat; & statim, si persona prætendens Coadjutoriam est aliàs idonea ad tale beneficium, ad illius & proprietarii instantiam conceduntur similes gratia, quoad rectorias autem seu beneficia curata raro conceduntur, sed aliquando transeunt &c.

Questio 316. Coadjutoria an sit beneficium ecclesiasticum?

Respondeo Coadjutoria neque temporalis, neque cum futura successione est verè ac propriè beneficium. Barbof. *loc. cit. n. 50.* Gonz. *loc. cit. n. 40.* & 64. Azor. *institut. mor. p. 2. l. 3. c. 2. q. 4.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. §. unico. n. 36.* Castropal. *tract. 3. d. 1. p. 9. n. 1.* ubi: Coadjutoria alia est cum jure succedendi in beneficio, alia sine tali jure; quocumque modo concedatur Coadjutoria, non est beneficium, Remouch. *c. 8. n. 19.* Tondut *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 3. n. 3.* ubi: nec temporalis Coadjutoria, nec perpetua propriè appellatione beneficii venit. Per neutrum enim harum Coadjutoriarum confertur jus in re, sed solum per illam, quæ est cum futura successione, confertur jus ad rem, Barbof. *l. c.* Tondut. *l. c. n. 4.* Castropal. *l. c.* Fagn. in *c. nulla. de concess. prab. n. 54.* nam per Coadjutoriam temporalem conceditur solum functio & regimen beneficii non quidem jure, habitu aut potestate, sed solo facto. Castropal. *l. cit.* adeoque accedit propriè ad naturam vicariæ temporalis, quæ beneficium dici nequit, utpote cujus natura est, ut sit perpetuum, hoc est, aptum durare toto tempore vitæ possessoris, & sic, si non actu, saltem habitu, perpetua: Coadjutoria verò hæc non potest dici perpetua, quæ non Coadjutoris, sed Coadjuti morte terminatur: Tondut. *loc. cit.* Sic quoque Coadjutor cum futura successione jus nullum habet in beneficio, nec respe-

Au tituli, nec respectu possessionis; quamvis jus habeat quoddam noviter creatum circa facultatem coadjuvandi. Fagn. *loc. cit.* & n. 66. Et si per Coadjutoriam cum futura successione titulus & jus in beneficio Coadjuti daretur, duo forent ejusdem beneficii possessores & intulati. Coadjutus enim beneficio suo non privatur, sed verum ejus nomen & jus penes eum remanet, etsi sit impotens illud administrare. Tondut. *cit. n. 4. & 5.* non obstante *c. tua nos. de cler. agror. ubi: ab administratione debet removeri.* Quia intelligitur de administratione, non quod ad potestatem, sed quod ad exercitium, à quo Rector leprosus ob scandalum & horrorem est arceus, & Coadjutor subrogandus. Castrop. *loc. cit.* Garc. p. 4. c. 5. n. 5. & 6. citans gl. *ibid. v. administratio. n. 8.* Abb. *ibidem n. 4.* Suarez. *tom 5 de censur. d. 51. s. 2.* Navar. *cons. 1. de cler. agror. & c.* Uti idipsum, nempe Coadjutoriam non esse beneficium ex eo patet, quod per obitum vel cessionem Coadjutoris non vacet beneficium, sed solum per cessum vel decessum Coadjuti, unde & in literis Coadjutoria dici solet, quod, cum primum tale beneficium per cessum vel decessum, seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem Coadjuti, vel alio quovis modo, vacare contigerit, & sic eodem Coadjutoria officio cessante, conferatur & assignetur eidem N. & in corporalem possessionem illius & annexorum jurium & pertinentiarum autoritate apostolica inducatur & defendatur; & sic per obitum Coadjutoris non vacat beneficium, sed cesset coadjutoria. Gonz. *loc. cit. n. 65 & seq.* citans Put. *decis. 226. n. 3. l. 3.* ubi etiam n. 11. & 12. dicitur, quod in Coadjutoria dari non potest continuatio primæ juris & tituli, nec fictio non vacationis. Proinde jam Papa concedendo Coadjutoriam non providet absolute de beneficio, illud absolute conferendo, sed ad effectum providendi necessitati ecclesie. Barbof. *loc. cit. n. 51.* citans Burlat. *decis. 78.* tamen si Coadjutoria tales cum futura successione provisiones palliatas vocet Mandos. *in reg. de imperat. benef. vac. per obit. familiar. Cardin. q. 30. n. 3.* apud Gonz. *loc. cit. n. 47.* differt tamen ab aliis provisionibus canonicis, seu veris ac puris collationibus, quod per has acceptatas acquiratur provisio jus in re, etiam ante possessionem. Remouch. *cit. c. 8. n. 22.* Quamvis Coadjutoria uberior & efficacior sit electione & presentatione acceptatis in eo, quod licet & hæc conferant solum jus ad rem, non tamen ejusmodi jus producat effectum regularum Cancellaria, uti fit in Coadjutoria. Remouch. *loc. cit. n. 23.* Sic quoque Coadjutor talis fictus dicitur beneficiatus. Fagn. *loc. cit. n. 54.* citans Rot. *in Salamant. Coadjutoria 25 Junii 1593. coram Penix,* & Coadjutor Canonici Canonici fictus. Tondut. *loc. cit. n. 6.* Ventrigl. *loc. cit. n. 37.* Card. de Luca. *de Canonici. d. 6. n. 10.* Gonz. *loc. cit. n. 107.* ubi: Coadjutor vocatur Canonici fictus, & ideo Canonicis veris præferri non debet; cum semper verum ficto præferri debeat. Barbof. *loc. cit. n. 52.* citans Monet. *de optian. q. 8. n. 148.* Ludovic. à Saravia. *de jurisdict. ad-junctior. q. 29. n. 33.* Item Barbof. *de Canon. & dignitat. c. 29. n. 31.* citans Garc. p. 4. c. 5. in addit. post n. 130. dub. 28. & licet sedeat post omnes Canonicos, id tamen non est ex eo, quod sit Canonicus junior, sed quia non est verè Canonicus. Barbof. *ibid. n. 33.* Videri quoque beneficium secundum quid, quatenus producit titulum præventivum seu habitualem & initialem, ut Put. *decis. 478. l. 2.* adeoque jus fictum in re operaturum plenos effectus demum per cessum vel decessum Prælati, ait Remouch. *c. 12. n. 4.*

Questio 317. Coadjutoria cum futura successione in dignitate num sit dignitas vel Prælatura.

I. Respond. primò, non esse verè dignitatem. Barbof. *de can. & dignit. loc. cit. 29. n. 31.* (ubi etiam ex Garfia subdit, propterea commissionem factam dignitati non transire in ejus coadjutorem, non solum, quando fuit expressum nomen proprium, sed etiam quando non fuit expressum) Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. §. unico. n. 35.* ubi etiam, quod Coadjutor non possit eligi in Judicem synodalem aut etiam Apostolicum; quia non dicitur verè habens dignitatem.

2. Respond. secundò: Coadjutorem aliquem cum futura successione in Episcopatu non posse dici Prælaturam illius Ecclesie; quia Coadjutoria non dicitur beneficium sed officium, toto jure remanente penes Coadjutum: & licet Coadjutor per acceptationem Coadjutoria acquirat jus in re, nempe in ipso officio Coadjutoris, non operatur tamen jus tale, ut Ecclesia dicatur spectare ad Coadjutorem. Tondut. *qq. benef. p. 3. c. 194. n. 3.* Quemadmodum itaque Coadjutor dicitur Canonici fictus respectu illius Canonici Coadjuti, ita Coadjutor Prælati alicujus ecclesie dicitur Prælatus fictus talis ecclesie: quod voluisse videtur Remouch. dum *loc. cit. n. 20.* inquit: vocant nonnulli Coadjutorem administrantem Prælaturam fictam, quasi habeat titulum pariter fictum.

3. De cetero num Coadjutor Prælati v. g. Episcopi, dici possit simpliciter Prælatus verus ex hoc ipso officio Coadjutoria, in quo jus habet, meritò dubitatur. Pro negativa facit, quod sicut, qui nomine & loco beneficiati administrat beneficium, exinde non est aut dicitur beneficiatus, ita, nec, qui munia prælaturæ incumbentia exercet, seu Prælaturam alieno nomine, nempe ipsius veri Prælati exerceat, exinde non videatur dicendus Prælatus. Pro affirmativa tamen stare videntur Remouch. *c. 12. n. 32.* ubi Coadjutor cum futura successione licet tantum respectu Coadjutoria admittit dicitur Prælatus. Gonz. *cit. gl. 5. §. 9. n. 2.* ubi ait: Coadjutor est Prælatus, & uti talis habet curam animarum, & n. 3. uti talis Prælatus habet plenam & liberam administrationem, pro quo citat multos textus. Parisius quoque *de resign. benef. l. 7. q. 20. n. 17.* ait: Coadjutor ita (hoc est, pro cura animarum) *statu dicitur Prælatus.* Pro quo citat Archid. *in c. quamvis. 7. q. 1. n. 6. gl. in c. 2. 7. q. 1.* Innoc. *in c. de rectorib. de cler. agror.* Verumtamen loquitur de Coadjutore creato Episcopo in partibus infidelium cum onere coadjuvandi Episcopum alium non merè titolarem, ut patet, dum mox subjicit: & omnibus notus est stylus vulgaris Curia. Nam quando datur Coadjutor alicui Episcopo, ille Coadjutor fit Episcopus in partibus infidelium, id est, nullatenentium, cum onere, ut coadjuvet. N. de quali Coadjutore etiam dubitari non possit, quin sit Prælatus ratione characteris sui episcopalis, dubitari tamen adhuc potest, num quæ præcisè Coadjutor Episcopi sit verus Prælatus.

Questio 318. Coadjutoria num sit resignatio, & subjiciatur publicationi.

I. Respondeo ad primum, quamvis Coadjutoria cum futura successione imaginem referat resignationis. Remouch. *c. 8. n. 26.* Sitque in aliis quibus similis illi. Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 21.* citans Cavalieri. *decis. 116. n. 4.* videaturque habere